

Järva maakonnas Türi vallas Sonni külas Vanatoa kinnistu eraldistel 2 ja 8 aegjärgse raie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes Raikküla metsad OÜ (registrikood 10500821) esindaja Martin Saare poolt 30.06.2024 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Järva maakonnas Türi vallas Sonni külas Vanatoa kinnistu (registriora nr 1836437, katastritunnus 37501:001:0004) eraldistel 2 ja 8 aegjärgse raie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele nõuetele ei ole vajalikud. 1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 Raikküla metsad OÜ esindaja Martin Saar esitas 30.06.2024 Keskkonnaametile metsateatist, millega kavandatakse Vanatoa kinnistu eraldisel 2 aegjärgset raiet 0,5 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 30 tm ja eraldisel 8 aegjärgset raiet 0,79 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 30 tm. Metsateatist on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris vastavalt nr-tega 50001044532 ja 50001044534.

Kavandatav raieala paikneb Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel **Kõnnumaa-Väätsa linnualal** ja **Kõnnumaa looduslal** ning Vabariigi Valitsuse 13.01.2005 määrusega nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine” (edaspidi määrus nr 1) kaitse alla võetud **Kädva metsise püsielupaiga piiranguvööndis**.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet teavitab haldusmenetluse seaduse § 41 alusel metsateatiste nr 50001044532 ja 50001044534 menetlustähtaja ületamisest 02.08.2024 kirjaga nr 13-4/24/16454.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Vanatoa kinnistu eraldistel 2 ja 8 kavandatakse aegjärgset raiet kokku 1,29 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 60 tm. Aegjärgne raie on turberaie uue uendusraie (MS § 28 lõige 4 punkt 1, § 30 lõige 1), mida tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist (MS § 28 lõige 6). Aegjärgse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas puid hajali üle raielangi kahe või enama raiejärguna (MS § 30 lõige 2).

Looduskaitseaduse (LKS) § 14 lõige 6 sätestab, et kaitstaval loodusobjektidel tuleb valik- ja turberaie tegemisel arvestada sama seaduse lisas sätestatud tingimustega, kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti. LKS lisa „Valik- ja turberaie tingimused kaitstava loodusobjekti ning ranna ja kalda piiranguvööndis” punkti 2 kohaselt ei tohi 65%-lise ja suurema täiusega pustu I rinde täiust viia aegjärgse raie esimese järguga madalamale kui 50% ning 45–64%-lise täiusega puistu puhul madalamale kui 30%. Metsaregistrisse 22.06.2020 kantud metsa inventeerimisandmete alusel on Vanatoa kinnistu eraldistel 2 ja 8 kasvavate puistute esimese rinde täiused vastavalt 69% ja 50%. Seega, antud juhul ei tohi eraldisel 2 puistu esimese rinde raiejärgne täius langeda alla 50% ning eraldisel 8 puistu esimese rinde raiejärgne täius langeda alla 30%.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Vanatoa kinnistu asub Järva maakonnas Türi vallas. Kavandatav raieala jääb alale, kus kehtib Türi Vallavolikogu 24.11.2022 otsusega nr 56 kehtestatud Türi valla üldplaneering¹, millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutamist. Kavandatava aegjärgse raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatöodel metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja² §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

¹ Kättesaadav: <https://www.tyri.ee/uldplaneering1>

² Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietöödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Vanatoa kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu asub hajaasustuspriirkonnas. Kavandatava raieala mõjualas (milleks on kuni 30 m)³ ei ole ühtegi teist kavandatud raieala (kehtivaid raieid lubavaid registrikandeid metsaregistris). Antud raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raialal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Raieala asub jänsekapsa-kõdusoo ja mustika-kõdusoo kasvukohatüübis. Eraldistel kasvavad küpse metsa arenguklassi kuuluvad kase enamusega puistud.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Raiealaga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, ala ei paikne veekogude rannal või kaldal ega märgalal ning seal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Kavandatav raieala asub **Kädva metsise püsielupaiga piiranguvööndis**, mis paikneb Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel **Kõnnumaa-Väätsa linnualal** ja **Kõnnumaa looduslal**. Kõnnumaa-Väätsa metsise püsielupaik on kaitse alla võetud määrusega nr 1, millega on kaitse

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”.
https://media.rm.k.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

alla võetud II kaitsekategooriasse⁴ kuuluva linnuliigi metsise (*Tetrao urogallus*) väljaspool kaitsealasid asuvad elupaigad, mida tuleb kaitsta liigi soodsa seisundi tagamiseks (määrus nr 1 § 1). Kavandatav raieala asub Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel metsise piiritletud elupaigas registrikoodiga KLO9102097. Tingimused metsa majandamisele metsise püsielupaiga piiranguvööndis on sätestatud kaitse-eeskirja § 4 lõigetes 7–9.

Eraldis 2 (kuid mitte sellel kavandatav aegjärgse raie ala, raiet ei kavandata kogu eraldise ulatuses) piirneb alaga, kus on registreeritud loodusdirektiivi⁵ I lisas nimetatud elupaigatüübi soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) tunnustele vastav metsaala (jääb kavandatavast raiealast ca 27 m kaugusele).

Kultuuriväärtusi kavandataval raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatavate raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöörduvus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava aegjärgse raie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnaelementidele:

Määruse nr 1 järgi on puidu kokku- ja väljavedu keelatud külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (määruse nr 1 § 3 kohaselt Keskkonnaamet) võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab (määruse nr 1 § 4 lõige 9). Pinnast ei kahjustata, kui puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnaselt või kaitseala valitseja nõusolekul külmumata pinnasega juhul, kui pinnas seda võimaldab.

Vesi – raiealal ja selle vahetus läheduses ei asu veekogusid, seega raietööd veekogusid ei mõjuta.

Välisõhk ja kliima – kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus – raie, mille käigus ei teki lagedat ala, on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele (sh kooskõlas määruse nr 1 § 4 lõige 7 punktis 2 sätestatud lubatava turberaielangi suurusega), seega ei mõjuta raie eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

⁴ I ja II kategooria kaitsealuste liikide loetelu on toodud Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määruses nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”.

⁵ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – kavandatav raie neid elemente ei mõjuta. Raie on kavandatud kokku 1,29 ha suurusel alal, raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskoormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordse lühiajalise mõjuga, kestusega umbes kuni üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raie on kavandatud Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel **Kõnnumaa-Väätsa linnualal** ja **Kõnnumaa looduslal**. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktis 18 ja punkti 2 alapunktis 154.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Kõnnumaa-Väätsa linnuala või Kõnnumaa loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁶ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁷ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega, vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Eraldistel 2 ja 8 kavandatava aegjärgse raie esimese raiejärgu käigus raiutakse puistud hajusalt hõredamaks, kuid puistute esimesed rinded säilivad (vastavalt täiusega vähemalt 50% ja 30%), vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Puistud säilivad, metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu oluliselt.

⁶Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁷ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

https://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envvtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

Kavandatav aegjärgse raie ala jääb EELIS-e andmetel II kategooria kaitsealuse linnuliigi metsise (*Tetrao urogallus*) elupaika (registrikood KLO9102097). Metsise elupaikade kaitse kuulub Kõnnumaa-Väätsa linnuala kaitse-eesmärkide hulka. Metsise elupaiga kaitseks on antud juhul moodustatud Kädva metsise püsielupaik, mille piiranguvööndis kavandatav raieala asub. Siseriiklike kaitsealade moodustamisel (sh piiride paikapanemisel ja kaitsekorra kavandamisel) on arvestatud, et ka Natura 2000 võrgustikku kuuluvate alade kaitse-eesmärgid oleksid kaitstud. Määruse nr 1 § 4 lõige 7 punkt 2 sätestab, et metsise püsielupaiga piiranguvööndis on lubatud turberaie (aegjärgne raie on turberaie liik) 1. septembrist 31. jaanuarini, kusjuures langi suurus ei tohi ületada 2 ha. Kavandatava raie korral moodustub 2 eraldi paiknevat alla 2 ha suurust turberaielanki (0,5 ha suurune lank ja 0,79 ha suurune lank), mis on kooskõlas kehtiva kaitsekorraga.

LKS § 55 lõige 6 sätestab, et kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. Määruse nr 1 § 4 lõikest 7 lähtuvalt on mestise püsielupaigas lubatud turberaie (sh aegjärgne raie) 1. septembrist 31. jaanuarini, raietöödest hoidumine ajavahemikus 1. veebruarist 31. augustini aitab tagada eduka pesitsemise.

Kavandataval raiealal ei ole registreeritud Kõnnumaa loodusala kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe, kuid eraldisel 2 kavandatava raieala 30 m mõjualas asub loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüüp soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) (edaspidi ka metsaelupaik). Metsaelupaigad on looduskaitsealalt väärtuslikud metsaalad, kus elurikkus ja looduslikkus on säilinud. Elupaigatüübi soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) kaitse kuulub Kõnnumaa loodusala kaitse-eesmärkide hulka. Keskkonnaamet tegi 07.02.2022 kirjaga nr 7-4/22/2442 „Loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpide range kaitse alla võtmine” Keskkonnaministeeriumile (praegune Kliimaministeerium) LKS § 8 lõike 1 ning § 13 lõike 1 alusel ettepaneku muuta Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualadega kattuvate siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaitsekorda selliselt, et loodusdirektiivi I lisas nimetatud metsaelupaigatüübid (sh 9080*) oleksid rangelt kaitstud, alad on EELIS-esse kantud projekteeritavate alade kaardikihile (Metsaelupaikade looduskaitseala, Metsaelupaikade sihtkaitsevöönd). Kuna raiet ei tehta metsaelupaigas, siis ei saa elupaigatüüpide pindala väheneda, samuti ei halvene elupaikade kaitsestaatuse pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur. Puistu raiumine kavandataval raiealal ei mõjuta kaugemal kui 30 m asuvaid elupaikasid negatiivselt.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud. Metsaelupaigatüüpide kahjustamise vältimiseks on võimalik kokkuveoteede asukoht valida selliselt, et need ei läbiks elupaigatüübi ala⁸. Inimtegevuse jäljed metsaelupaigas rikuvad selle looduslikku struktuuri ja vähendavad esinduslikkust.

Kuna kavandatava raieala mõjualas ja raiealal ei asu lisaks eelpool käsitletule muid Kõnnumaa-Väätsa linnuala ega Kõnnumaa loodusala kaitse-eesmärkideks olevate liikide elupaiku ega loodusdirektiivi elupaigatüüpe, siis kavandatav raietegevus nende alade kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Kõnnumaa-Väätsa linnuala ja Kõnnumaa loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Aegjärgne raie on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Kädva metsise püsielupaiga piiranguvööndis, eraldisel 8 kavandatava raieala puhul sihtkaitsevööndiga piirneval alal. Mõju

⁸ Metsaelupaigatüüpidele vastavad alad on kantud Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) ning nende piirid on sisse logides metsaomanikele nähtavad ka metsaregistris (kiht „Metsaelupaigad”).

püsielupaiga kaitse-eesmärgile, mis kattub Kõnnumaa-Väätsa linnuala kaitse-eesmärkidega, on käsitletud punktis 3.3.1.2. Raiealal ja selle 30 m mõjualas ei esine muid kaitstavaid loodusobjekte, sh kaitsealuste liikide leiukohti, mida raie mõjutaks.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandataval aegjärksel raiel Vanatoa kinnistul ei ole olulist (sh kumulatiivset) mõju. Raiel nii eraldise 2 kui eraldise 8 puhul säilib puistu esimene rinne (ei teki lagedat ala), olulist koosmõju kaitse-eesmärkidele ei ole.

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, LKS-ga, määrusega nr 1 ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist koosmõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Püsielupaigas kaitstavale linnuliigile metsis kahjulike mõjude minimeerimiseks tuleb piiranguvööndis metsa majandamisel arvestada määruses nr 1 toodud nõuetega.

Püsielupaiga piiranguvööndis on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab (määruse nr 1 § 7 lõige 9). Metsise pesitsusaegse häirimise vältimiseks tuleb raie- ja veotööd teostada ajavahemikul 1. septembrist 31. jaanuarini (määruse nr 1 § 4 lõige 7).

Soovitused lähtuvalt metsise elupaiganõudlusest:

- 1) säilitada suuremaid haralisi mände (sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks);
- 2) hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raidmetest puhtana (koondada raidmed kokkuveoteedele), et mitte vähendada oluliselt metsiste toitumiseks vajaliku puhmastiku pinda ja ligipääsetavust tibudele.

Metsise jaoks on oluline puhmarinde, eriti mustika säilimine, mis on tähtsal kohal metsise toidulaual. Suuremad haralised männid sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks. Täpsemat teavet metsise elupaiganõudluse kohta on võimalik leida metsise kaitse tegevuskavast⁹.

Lähtuvalt LKS § 14 lõikest 6 ja LKS lisast ei tohi kavandatava aegjärkse raiega eraldise 2 puistu I rinde täiust viia alla 50% ning eraldise 8 puistu I rinde täiust alla 30%.

Kokkuvedu läbi loodusdirektiivi I lisas nimetatud metsaelupaigatüübile vastava ala on keelatud. Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei

⁹ Keskkonnaministri 20.05.2015 käskkirjaga nr 456 kinnitatud „Metsise (*Tetrao urogallus*) kaitse tegevuskava” on kättesaadav: <https://pilv.envir.ee/index.php/s/7i5MKGRrkTqXK6r?path=%2FLoomad%2FLinnud>

kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Kõnnumaa-Väätsa linnuala ning Kõnnumaa loodusala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitse-õuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Jaan-Markus Järva
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond